

Boekbespreking

LINSERE KENNTNIS VOM FORSTSAATGLUT

van Dr. W. Schmidt.

(Uitgegeven door „Der Deutsche Forstwirt“ te Berlijn).

Schrijver is leider van de „Waldsamenprüfungsanstalt“ aan de Hoogeschool te Eberswalde en heeft op dit gebied gedurende vele jaren uitgebreide onderzoekingen verricht.

Het boekje, rijk geïllustreerd en circa 250 pagina's groot, is ook voor onze Nederlandsche boschbouwers een zeer bruikbare handleiding.

Uitvoerig wordt er in behandeld het oogsten der boschzaden, tijd van oogsten, bewaren der zaden, eesten, reinigen, voorkiemen, behandelen met chemicaliën, uitzaaïen, enz.

Verder het onderzoek der zaden in de proefstations op zuiverheid, kiemkracht, snelheid van kiemen, enz. enz.

De praktische boschbouwer vindt in dit opzicht in dit werkje een schat van waardevolle gegevens die hij tevergeefs in andere leerboeken zoekt. Hij zal hieruit bijv. zien dat het bij de juiste behandeling mogelijk is voor zaad van Douglas, lariks, berken en dergelijke een kiemkracht te krijgen van 90—95% in de plaats van het tot nu toe gewoonlijk bekende cijfer 30—40%. Ook dat men zaden van houtsoorten als berk, 3 jaren kan bewaren zonder dat de kiemkracht achteruit gaat.

Hoe vele zijn de mislukkingen juist van onze bezaaiingen niet alleen op het vrije veld doch ook zelfs in de boschweckerijen tengevolge van onvoldoende kennis van de wijze van behandeling, bewaren en uitzaaïen. Daarom zal ongetwijfeld menige boschbouwer den schrijver dankbaar zijn dat hij dit onderwerp eens wat meer uitvoerig in behandeling heeft genomen.

De beteekenis van het gebruik van de juiste *klimatologische rassen* vooral voor de houtsoorten met een groot natuurlijk verspreidingsgebied als groveden, eik, Douglas, Menziesii en dergelijke is tegenwoordig wel algemeen bekend en erkend.

Ook aan deze kwestie, alsmede aan verbetering van het natuurlijke ras door selectie, is een belangrijk gedeelte van dit werk gewijd.

In hoofdstuk I (A.) wordt behandeld de onderscheiding van klimatologische rassen naar zaad (duizendkorrelgewicht, kleur der korrels) naar kegels (kleur, grootte, vorm der zaadschubben) en naar bijmenging van andere zaden (bijv. zaad van Banksiaan bij dat van den groveden). Schrijver geeft hierbij steeds duidelijk aan wat *vast staat* en wat eigenlijk nog nadere onderzoekingen noodig heeft.

Hij komt echter op pag. 173 toch tot de conclusie dat wat de *zaadherkomst* betreft, de sluier steeds meer door de wetenschap wordt opgelicht, zoodat het tenslotte mogelijk zal zijn de contrôle der zaden op de herkomst op zóó zekere gronden te kunnen uitvoeren, dat hierop een gerechtelijke beslissing mogelijk zal zijn.

Wat de verdere verbetering door selectie betreft, zoo wordt er op gewezen hoe de klimatologische rassen door de natuur gevormd zijn, doch hoe deze natuurlijke selectie onvolledig is en hoe dit door den mensch kan worden aangevuld en verbeterd. Onderscheid wordt gemaakt tusschen

